

mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvis Erklæring i denne Anledning begjæredes, ytrede, at da Ansøgeren havde aflagt Beviser paa et selvstændigt og frugtbringende Studium af Videnskabsfag, henhørende under Fakultetet*), mente man ikke at burde tillægge den Omstændighed, at Kand. Pedersen til den lægevidenskabelige Examen kun havde faaet 2den Karakter, nogen prohibitiv Betydning, saa meget mere, som det desuden var et godt haand 1mi. Fakultetet anbefalede derfor Andragendet, og hertil slattede Konsistorium sig i Skrivelse af 28de November 1872.

Efter at Ministeriet i Henhold hertil havde nedlagt allerunderdanigst Forestilling for Hs. Maj, Kongen, blev det ved allerhøjeste Resolution af 4de Januar 1873 bifaldet, at det tillodes cand. med. R. Pedersen at disputere for den filosofiske Doktorgrad i det mathematisk-naturvidenskabelige Fakultet over et botanisk Æmne, uagtet han til den lægevidenskabelige Embedsexamen kun havde erholdt Karakteren haand illaud 1mi gr.

VI. Akademiske Højtideligheder.

Indbydelsesskriftet til Universitetets Reformationsfest i Aaret 1872 indeholdt en Afhandling af Professor d'Arrest, „Undersøgelser over de nebulose Stjerner i Henseende til deres spektralanalytiske Egenskaber.“ I Anledning af, at en Boghandler i Leipzig havde tilbudt Professor d'Arrest at foranstalte en tysk Udgave af denne Afhandling, ansøgte denne Konsistorium om Tilladelse til, at de til dette Program hørende 2de Lithografier, i et Antal af 400 Exemplarer af hvert, paa Udgiverens Bekostning maatte trykkes hos herværende Stentrykker Tauber. Denne Tilladelse meddelte Konsistorium ved Skrivelse af 12te December 1872.

— Udgiften til de oven for nævnte 2 lithograferede Tavler beløb 110 Rd. Da Udgifterne til Trykningen af Universitetsprogrammerne afholdes af Konsistoriums Normalsum, skulde denne Udgift altsaa ogsaa afholdes heraf. Men da denne efter sin Beskaffenhed var extraordinær, og Normalsummen ved denne Udgift vilde blive ude af Stand til at fyldestgøre de ordinære Krav, der stilles til den, androg Konsistorium hos Ministeriet paa, at den maatte overføres til Udgiftspost 10, „forskjellige løbende og extraordinære Udgifter.“ Dette bevilgede Ministeriet ved Skrivelse af 17de April 1873.

— Indbydelsesskriftet til Reformationsfesten i Aaret 1873 forfattedes af Professor Hammerich. Da denne havde ønsket at der med dette skulde følge nogle Illustrationer, ansøgte han Konsistorium om, at der hertil maatte bevilges et Beløb af 50 Rd., hvilket Konsistorium ved Skrivelse af 13de Juni 1873 bevilgede.

VII. Videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Den botaniske Have.

Efter den Plan, som var lagt for den nye botaniske Have, vilde der blive givet en egen Afdeling af Museet en saadan Indretning og Udstyrelse med de ornødne Apparater, at de studerende her kunde modtage en til Nutidens Fordringer svarende Vejledning i at anstille anatomiske og fysiologiske Undersøgelser.

*) Han vandt Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i 1870 udsatte fysiske Prisopgave og tilkjendtes i Foraaret 1872 Akcessit for Besvarelsen af det kgl. danske Videnskabernes Selskabs botaniske Prisopgave.

Det var fremdeles blevet erkjendt for nødvendigt, at der, ligesom ved de tilsvarende Instituter hos os og andre Steder, blev ansat en yngre Botaniker som Assistent ved denne Afdeling af Museet, for i Forbindelse med den botaniske Professor at lede Undervisningen. Den Overgangstilstand, i hvilken Haven i en saa lang Aarrække, nemlig saa længe Flytningen havde været paatænkt, havde befundet sig, havde bevirket, at man i Forventning af, at den forestaaende Forandring ikke skulde have fordret en saa mangeaarig Forberedelse, Aar efter Aar havde udsat at fremkomme med Forslag til Udvidelse af Museets Lokale og Anskaffelse af de Instrumenter og Apparater, som ere nødvendige til den mikroskopiske og fysiologiske Undervisning, og hvortil der allerede længe havde været Trang. Men en saadan Udsættelse af tidssvarende Forandringer havde ikke været til Held for denne Side af den botaniske Undervisning, da den botaniske Professor havde været indskrænket til at give Vejledning i mikroskopiske Undersøgelser til et Par studerende ad Gangen i hans egen Bolig og væsentlig ved egne Hjælpemidler. Afdøde Professor botanices Ørsted, androg derfor, for at ikke denne Gren af Undervisningen endnu i lang Tid skulde lide under Forholdenes Tryk, under 21de November 1871 paa, at der strax blev anskaffet en Del af de Instrumenter og Apparater, hvormed det nye Museum skulde udstyres. Medens det var paatænkt, at der i det nye Museum skulde kunne gives Undervisning til 20 studerende ad Gangen, og medens der til den fulde Udstyrelse af denne Afdeling af Museet vilde kræves et Beløb af 2500 Rd., foreslog han, at der strax blev anskaffet saa mange Mikroskoper m. m., at der kunde gives Undervisning til 6—8 studerende ad Gangen. Udgifterne hertil vilde beløbe sig til 570 Rd. 64 Sk. Ligeledes foreslog han, at Dr. Warming blev ansat som Assistent ved det botaniske Museums mikroskopisk-fysiologiske Afdeling fra Begyndelsen af Finantsaaret 1872—73, for at være behjælpelig med at give Vejledning i at anstille mikroskopiske og fysiologiske Undersøgelser. Den Arbejdstid, der vilde kræves af Assistenten, antoges at beløbe sig til 3—4 Timer daglig, undtagen Torsdag. Det fornødne Lokale til denne Undervisning antoges at kunne bringes til Veje i det nuværende Museum, ved foreløbig at henstille en Del af de mindre brugte Samlinger i et Magasinlokale.

Andragendet indsendtes af Professor Ørsted, til Konsistorium, der indhentedede det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets og Kvæstors Betænkning over Sagen. Fakultetet anbefalede varmt, at de begjærede Apparater anskaffedes, for at de mikroskopiske Øvelser snart kunde tage deres Begyndelse, om end i de første Aar kun efter en indskrænket Maalestok, men udtalte, hvad ogsaa Kvæstor gjorde gjældende, at der næppe allerede nu kunde blive Tale om en egentlig Ansættelse af en Assistent, hvorimod det antoges, at der til Medhjælp til disse Øvelser maatte tilstaaes et Beløb (2 à 300 Rd.) aarlig, saaledes at Professor botanices selv valgte sin Medhjælper. I Skrivelse af 2den Februar 1872 til Ministeriet tiltraadte Konsistorium disse Udtalelser, og bemærkede yderligere som Motiv til at lade disse mikroskopiske Øvelser tage deres Begyndelse strax, at det ved den endelige Afgjørelse af Spørgsmaalene om Indretningen af denne Undervisning i det nye Museum vilde være af Vigtighed, at nogen Erfaring i saa Henseende allerede var indhøstet. I Henhold hertil optog Ministeriet paa Finantslovsforslaget for 1873—74 under Universitetets Udgiftspost 11 det begjærede Beløb 570 Rd. 64 Sk. til Anskaffelse af Instrumenter, samt 200 Rd. til Medhjælp under Udgiftspost 3 b, hvilke Beløb derefter bevilgedes ved Finantsloven for 1873—74.

— Under 22de Februar 1872 meddelte den konstituerede Direktør for den botaniske Have, Professor Lange, at Professor botanices Ørsted havde begjæret 150 Rd. stillet til sin Raadighed af den botaniske Haves Museums Konto for Finantsaaret 1872—73, til Vedligeholdelsen af nogle Specialsamlinger, med hvilke han havde Tilsyn, samt til forskjellige Undervisningsapparater og disses Transport til og fra Universitetet. Professor Lange bemærkede i denne Anledning, at det hele Beløb, som var anvist til Havens ordinære Museums Konto, omtrent udgjorde 250 Rd. aarlig. Denne Sum, som blev fastsat i den sidst afgaaede Direktørs, Professor Liebmanns Embedstid, var oprindelig væsentligt beregnet paa Herbariernes og de øvrige (tørre og i Spiritus opbevarede) Samlingers Tærv, hvortil den dog efterhaanden viste sig at være næppe tilstrækkelig. Derimod var der fra først af til særlige Undervisningsformaal ikke beregnet mere, end c. 25 Rd. aarlig til Forelæsningstegninger. Den Bistand ved Forelæsningsmaterialets Ordning og Tilstedebriugelse, m. m., som vedkommende Docent behøvede, besørgedes dengang efter Omstændighederne dels af Assistenten, dels af Havens Bud. Efterhaanden var der imidlertid blevet stillet større Fordringer til Assistance, hvilket havde foranlediget en Udgiftspost af 60 Rd. aarlig, „til Opvartning i Læsesalen“, et Beløb, som, da det ikke var beregnet i Havens Normalbudget, foreløbig maatte udredes af Museumskontoen, for saa vidt den til „forskjellige Udgifter“ beregnede Sum ikke kunde bære denne Udgift. Men ogsaa til bedste for Undervisningsmaterialet, til hvilket der nu stilledes større Fordringer end tidligere, havde der maattet ydes større eller mindre Bidrag af Museets Konto. Foruden de oven nævnte til Tegninger bestemte 25 Rd. havde Professor Ørsted faaet anvist forskjellige Beløb i de senere Aar (f. Ex. i Finantsaaret 1870—71 70 Rd. og i 1871—72 65 Rd.), dels til Studiesamlingen, dels til andre den botaniske Undervisning vedkommende Gjenstande, samt til den palæontologiske Samling, med hvilken han havde Tilsyn, og det var til lignende Øjemed, at han for 1872—73 begjærede anvist 150 Rd. Af den ingenlunde rigt udstyrede Museums-Konto var der altsaa, væsentlig til Undervisningsapparater og Assistance i Anledning af de botaniske Forelæsninger, ydet et ikke ubetydeligt Tilskud, nemlig følgende Beløb, sammenstillede med, hvad der for 1872—73 begjæredes.

	1870—71.	1871—72.	1872—73.
Forelæsningstegninger	25 Rd.	25 Rd.	25 Rd.
Opvartning i Læsesalen	30 —	60 —	60 —
Bidrag til Specialsamlinger m. m.	70 —	65 —	150 —
I alt	125 Rd.	150 Rd.	235 Rd.

Disse Udgifter vare, med Undtagelse af de nævnte 25 Rd., ikke oprindelig beregnede ved Museums-Kontoens Fastsættelse, og kunde ikke aarlig udredes, og det endog i stigende Skala, uden at Museets øvrige Fornødenheder maatte lide Afbræk. Allerede for længere Tid siden blev det klart, at Museets Fordringer i Reglen ikke kunde tilfredsstilles for den oprindelig normerede Sum, og der tilstodes da et ekstraordinært Tilskud til Museet (til Glas, Spiritus, Æsker o. desl.), som i 1871—72 udrededes med 50 Rd. Men foruden dette Beløb, for hvilket der aflagdes særligt Regnskab, var der Brug for ikke ubetydelige Beløb til Papir, Paahæftning af Planter, Herbarieskabe, nye Samlingers Indkjøb o. s. v. Disse Udgiftsposter kunde vel for et enkelt Aar holdes indenfor snævre Grænser, og den konstituerede Direktør havde derfor ogsaa i 1870—71 og 1871—72 paa Grund af de til Forelæsningsejemed afgivne Beløb, søgt at indskrænke Museets øvrige

Forbrug til det mindst mulige. Men dette lod sig ikke gjøre i en længere Aarrække, og han antog det for utvivlsomt, at der, for at tilfredsstille selve Museets tarveligste Behov, vilde behøves gennemsnitsvis mindst 200 Rd. aarlig, foruden det extraordinære Tilskud. Han androg derfor paa, at der for Finantsaaret 1872—73 maatte søges udvirket et extraordinært Tilskud paa 150 Rd. til Museets Konto, for dermed at kunne imødekomme Professor Ørsteds Begjæring. Efter herover at have indhentet Kvæstors Erklæring, indstillede Konsistorium under 3dje April 1872 til Ministeriet, at det midlertidige Tilskud af 450 Rd. til den botaniske Haves Museums Konto blev forhejet med 150 Rd., om muligt allerede for Finantsaaret 1872—73 paa forventet Tillægsbevilling, og at der i alt Fald blev givet Bemyndigelse til, at denne Forhøjelse blev optaget paa Forslaget til Finantsloven for 1873—74. Denne sidste Bemyndigelse blev givet ved Ministeriets Skrivelse af 12te s. M., og Beløbet blev derefter bevilget ved Finantsloven for 1873—74.

— Efter at der ved de kgl. Resolutioner af 25de Juni 1870 og 31te Maj 1871 var blevet tilstaaet Professor botanices A. S. Ørsted en Godtgjørelse af 200 Rd. for hver Gang af Universitetets 7de Udgiftspost til videnskabelige FormaaIs Fremme for Arbejder, der vare udførte i den botaniske Have, ansøgte Professor Ørsted atter under 3dje Maj 1872 om Honorar for saadanne Arbejder, idet han bemærkede, at disse Arbejder i det forløbne Aar ikke alene havde været de samme som tidligere, men endog vare blevne ikke lidet forøgede. De forskjellige Studiesamlinger benyttedes mere og mere, efterhaanden som de bleve hensigtsmæssigere indrettede og fuldstændigere, og der brugtes saaledes mere Tid til at holde Museet aabent for de studerende og til at lede deres Øvelser. Derhos bemærkede han, at han havde overtaget Ordningen af den specielle Bearbejdelse af de palæontologiske Samlinger. I Skrivelse af 14de Maj indstillede Konsistorium, at der tilstodes ham et Vederlag af 300 Rd. Ved allerhøjeste Resolution af 21de Maj 1872 blev der tilstaaet ham et Vederlag, der imidlertid, da der paa den ommeldte Konto for 1872—73 kun var til Rest 550 Rd., og andre Honorarer deraf skulde udredes, kun kunde fastsættes til 250 Rd.

2. Det zoologiske Museum.

Da det zoologiske Museums Budget blev fastsat, manglede man de nødvendige Erfaringer for at kunne bestemme, hvor store Udgifter Museets Offentlighed vilde føre med sig; Fastsættelsen skete skjønsviis (et Beløb af 100 Rd., som tidligere var medgaaet i dette Øjemed), og man mente, at mulige Overskridelser paa nogle Underkonti vilde dækkes derved, at de bevilgede Beløb for andre Underkonti's Vedkommende ej var forbrugt, og derved, at der tilflød Museet en Indtægt for Opbevaringen af de besøgendes Stokke og Parapluier samt af Overskuddet ved Salg af Kataloger, efter Fradrag af Udgifterne ved disses Trykning. Efter at man havde vundet en Erfaring, paa hvilken man med nogenlunde betryggende Sikkerhed kunde bygge, viste det sig, at skjønt de Forudsætninger, fra hvilke man da gik ud, vel til Dels vare tilstede, vare de bevilgede Beløb dog altfor knapt tilmaalte, og en Underbalance kunde derfor ikke undgaas. Ved at indberette dette, indstillede Museumsraadet, at der paa forventet Tillægsbevilling for 1872—73 under Universitetets Udgiftspost 3 c maatte udbetales det zoologiske Museum et yderligere Tilskud af 235 Rd. 64 Sk. til Dækning af dette Underskud

i Museumsbestyrelsens Regnskaber for 1871—72, nemlig paa Underafdeling a, Fællesudgifter, 185 Rd. 64 Sk. og paa c, anden Afdeling, 50 Rd., en Indstilling, som Konsistorium tiltraadte ved Skrivelse til Ministeriet af 21de Juni 1872. Dette bifaldtes af Ministeriet under 1ste Juli s. A., og Beløbet blev derefter bevilget ved Tillægsbevillingsloven for 1872—73.

Til Oplysning om, i hvilken Grad Museet har været besøgt, siden det den 16de November 1870 aabnedes for Publikum, anføres her af Museumsraadets Indberetning følgende Optægnelser:

November 1870.....	9,172	Personer.	
December.....	6,572	—	
Januar 1871.....	5,966	—	
Februar.....	6,544	—	
Marts.....	8,206	—	
			36,460 Personer.
April 1871.....	6,076	Personer.	
Maj.....	6,363	—	
Juni.....	7,223	—	
Juli.....	8,596	—	
August.....	9,812	—	
September.....	8,286	—	
			46,356 Personer.
Oktober 1871.....	4,481	Personer.	
November.....	3,020	—	
December.....	1,814	—	
Januar 1872.....	2,370	—	
Februar.....	3,974	—	
Marts.....	4,442	—	
			20,101 Personer.

— Den Tilstrømning af fremmede, som man kun de paaregne vilde finde Sted i Sommeren 1872, da den nordiske Industri- og Kunstudstilling afholdtes, foranledigede Ministeriet til at gjøre Skridt hos Konsistorium, for at navnlig Universitetets zoologiske Museum i en større Udstrækning end ellers (2 Timer 2 Gange ugentlig) kunde være tilgængeligt for det store Publikum. Museumsraadet for Universitetets zoologiske Museum, hvis Erklæring Konsistorium i denne Anledning havde begjært, erklærede sig redebont til at imødekomme dette Ønske, skjønt det vilde gribe endel forstyrrende ind i Gangen af Museets Arbejder og tillige forøge de Ulemper, navnlig Støvforøgelsen, som Konservationen dagligen havde at kjæmpe med, og som ethvert større Besøg nundgaaelig førte med sig. Det udtalte, at disse Ulemper dog i dette særlige Tilfælde væsentlig vilde opvejes ved den Mulighed, der herved stilledes Museet i Udsigt, efter en større Maalestok at kunne virke til Udbredelse af Oplysning og naturhistoriske Kundskaber til et meget stort Antal af Landets fjærnere boende Befolkning. Imidlertid fastholdt det, at Adgangen ikke burde udstrækkes ud over 4 Gange i alt om Ugen, hvortil Konsistorium, der i øvrigt tiltraadte Museumsraadets Udtalelser, sluttede sig. Med Hensyn til de Udgifter, som denne Foranstaltning kunde ventes at ville medføre, bemærkede Konsistorium i Skrivelse til Ministeriet af 31te Maj 1872, at de utvivlsomt ikke vilde kunne dækkes af den paa Universitetets Udgiftspost 10 „forskjellige løbende og

extraordinære Udgifter“ bevilgede Sum, naar denne ikke skulde vise sig ganske tilstrækkelig til paaregnede Krav, og indstillede derfor, at Udgifterne, der af Museumsraadet vare anslaaede til mellem 20 Rd. og 25 Rd. for hver enkelt Dag, maatte afholdes under Udgiftspost 3 c, saaledes at den paa denne Post bevilgede Sum paa forventet Tillægsbevilling for 1872—73 forhøjedes med et tilsvarende Beløb. Disse Forslag bifaldtes af Ministeriet ved Skrivelse af 6te Juni 1872, saaledes at et Beløb af 800 Rd. paa forventet Tillægsbevilling maatte afholdes af den nævnte Konto. I Følge den af Museumsraadet efter Udstillingstidens Ophør fremsendte Indberetning have de ved Museets hyppigere Aabning for Publikum i dette Tidsrum foranledigede Udgifter udgjort 519 Rd. 16 Sk.

Til Oplysning om, i hvilken Udstrækning Museet havde været besøgt i de Dage, det stod aabent for det store Publikum i Aarene 1871 og 1872, indsendte Museumsraadet en Oversigt, der her meddeles, da den afgiver et talende Vidnesbyrd om den Interesse, der vises Museet udenfor de studerendes Kreds.

	1871.	1872.
Januar	5,966.	2,370.
Februar	6,544.	3,974.
Marts	8,206.	4,442.
April	6,076.	5,543.
Mai	6,363.	4,297.
Juni	7,223.	9,315.
Juli	8,596.	17,257.
August	9,812.	16,818.
September	8,286.	19,784.
Oktober	4,481.	4,870.
November	3,020.	3,012.
December	1,814.	1,822.
	<u>76,387.</u>	<u>93,504.</u>

Uagtet Tilstrømningen i 1871 var saa stor paa Grund af, at det var det første Aar efter Museets Aabning for Publikum, var Besøget i 1872 dog fulde 17,000 større, end i 1871. I de 5 Maaneder, i hvilke de 4½ Maaneder falde, da Museet ekstraordinært var aabnet i Anledning af Udstillingen, var Besøget c. 30,000 større, end i de foregaaende, rigt besøgte Aar.

3. Det mineralogiske Museum.

Skjønt dette Museum ikke, saaledes som det zoologiske Museum, er tilgængeligt for det store Publikum, blev der dog ogsaa med Hensyn til det truffet Foranstaltninger til i Udstillingstiden at holde det aabent. Bestyreren, Professor Johnstrup, foreslog i en til Konsistorium indgivet Forestilling som en midlertidig Foranstaltning, at holde det aabent i det nævnte Tidsrum 2 Gange ugentlig 2 Timer efter den første Juli, dels af Hensyn til, at mange, baade Danske og fremmede, der besøgte Hovedstaden, kunde ønske at bese Museet, dels fordi man derved vilde faa Lejlighed til at komme til Kundskab om, hvorvidt der hos en Del af Publikum var nogen virkelig Trang til at bese visse mere instruktive Afdelinger af disse Samlinger, og hvorledes dette da vilde kunne ske til Gavn for de besøgende og uden Skade for de daglige Arbejder ved Museet. Paa Grund af Lo-

kalernes indskrænkede Rum maatte dog i saa Fald Antallet af de Personer, der paa en Gang kunde tilstedes Adgang, begrænses saaledes, at der til hver Dag udstedtes et vist Antal Adgangskort, der kunde afhentes hos Universitetets Portner. Til at bestride Udgifterne med Tilsynet, indstillede han, at et Beløb af indtil 5 Rd. for hver Gang, Museet var aabent i 2 Timer, stilledes til hans Disposition, til Fordeling mellem de Tilsynshavende. Konsistorium tiltraadte dette Forslag, og i Skrivelse til Ministeriet af 31te Maj 1872 indstillede det, at de hertil medgaaende Udgifter maatte afholdes af Universitetets Udgiftspost 3 d. Under 6te Juni 1872 bifaldt Ministeriet denne Foranstaltning, saaledes at et Beløb af 160 Rd. paa forventet Tillægsbevilling maatte afholdes af den nævnte Konto. Udgifterne have, i Følge Bestyrerens efter Udstillingstidens Ophør indsendte Indberetning, udgjort 158 Rd. 3 Mk. 12 Sk. Museet var i alt besøgt af 264 Personer, nemlig i Juli 84, i August 89, i September 52 og i Oktober 39. I Auditoriet i Stueetagen var der, foruden den i Vindusmontrene opstillede Samling af danske Forsteninger, tillige paa Bordene anbragt en instruktiv Samling af danske Stenarter, medens der i den store Museumssal paa første Sal var henstillet i de nye Mahognimontre og oven paa alle Pilleskabe større Pragtstykker af krystalliserede Mineralier, alt tydeligt etiketteret. For at gjøre Fremvisningen saa frugtbringende som muligt for de besøgende, var der hver Dag foruden Museumsassistenten tillige 2 yngre studerende tilstede for at forevise og forklare de opstillede Gjenstande, noget, der paa Grund af det ringe Kjendskab, de fleste have til mineralogiske og geologiske Forhold, var aldeles nødvendig.

Skjønt den ringe Frekvens i disse 4 Maaneder syntes at vidne imod, at der hos Publikum var nogen virkelig Trang til at bese Museet, henstillede Bestyreren dog i sin Indberetning til Konsistorium, om det ikke vilde være rigtigst, at Museet i Fremtiden blev holdt aabent en Gang ugentlig i 2 Timer uden for den Tid, det benyttes af de studerende. Som Støtte herfor anførte han dels den Interesse, som de fleste besøgende havde vist for at lære Museets Samlinger at kjende, og deres Paaskjønnelse for de meddelte Forklaringer af de foreviste Gjenstande, dels at der i den korte Tid, i hvilken Museet havde været aabent, samtidig med saa mangfoldige og langt mere tiltrækkende offentlige Samlinger, ikke ret havde været Lejlighed til, at Museets Offentliggjørelse kunde blive almindelig bekjendt og paaagtet. Han mente derfor, at Forsøget burde udstrækkes over ét Tidsrum af et Par Aar, og at man først derefter kunde tage en endelig Bestemmelse. Udgifterne herved anslog han til omtrent 180 Rd. aarlig. Konsistorium anbefalede dette Forslag i Skrivelse til Ministeriet af 30te November 1872, og bemærkede, at da der allerede af Universitetets Udgiftspost 3 m. „Samlingernes Offentlighed“ tilflød det mineralogiske Museum 30 Rd. hertil, vilde altsaa kun et yderligere Beløb af 150 Rd. være fornødent. Efter det Tidspunkt, hvorpaa denne Indstilling fremkom, kunde det nævnte Beløb imidlertid ikke søges bevilget for Finantsaaret 1873—74, men Ministeriet gav Universitetets Kvæstor Ordre til at optage det paa Finantslovsforslaget for Finantsaaret 1874—75. Det bevilgedes derefter ved Finantsloven for 1874—75.

— Det er bekjendt, at den til Grønland i 1871 udrustede svenske Expedition, ved Disco Øen fandt en Del Jernmasser. I Følge en mellem Danmark og Sverrig truffet Overenskomst blev en Del af disse Jernmasser overladt Danmark, og bestemtes til Optagelse i det mineralogiske Museum. Den største af disse, der

vejede 13,102 Pd., blev i Vinteren 1871—72 opbevaret paa Orlogsværftet, og flyttedes i Foraaret hen paa Industriudstillingens Terræn, for at Publikum paa en bekvem Maade kunde faa dette Fund at se. Efter Udstillingens Ophør indstillede Museets Bestyrer, Professor Johnstrup, at den blev anbragt i Universitetsgaarden mellem Bibliotheksbygningen og det zoologiske Museum paa et lavt Fodstykke, et Forslag, der bifaldtes af Konsistorium og approberedes af Ministeriet.

4. Det astronomiske Observatorium.

Ved Finantsloven for 1870—71 var der bevilget et Beløb af 5,280 Rd. til Anskaffelse og Opstilling af et saa kaldet Zoneinstrument. De Forhandlinger, som ere førte i denne Anledning, ligge i det hele forud for Tidsrummet 1871—73, og meddeles derfor ikke her. Kun et enkelt Punkt vedkommer dette Tidsrum. Mekanikus Jürgensen, hvem Forfærdigelsen af Instrumentet var overdraget, ansøgte nemlig i Oktober 1871 om Tilladelse til at maatte udstille det paa den nordiske Industriudstilling i 1872, og skjønt Observatoriet herved ikke til den fastsatte Tid (Februar 1872) vilde komme i Besiddelse af Instrumentet, anbefalede Bestyreren, Professor d'Arrest, dog Andragendet, idet han gjorde gjældende, at det vilde være af almindelig Interesse, at et stort astronomisk Instrument, der væsentligt var af dansk Oprindelse, ikke holdtes borte fra Udstillingen. Konsistorium var ogsaa beredvilligt til at indstille til Ministeriet, at Tilladelsen meddeltes, men det blev da heraf en Følge, at den med Mekanikus Jürgensen indgaaede Kontrakt maatte undergaa nogle Modifikationer. Prisen for det omtalte Instrument med alt Tilbehør var 5,280 Rd., af hvilke et Beløb af 2,700 Rd. alt var udbetalt. Af Resten 2,580 Rd. skulde 2,300 Rd. i Henhold til Kontrakten udbetales efter Instrumentets Opstilling paa Observatoriet, hvilket var bestemt til Januar Maaned 1872, naar det af Professorerne Holten og d'Arrest var nøiagtigt undersøgt og af dem befundet fejlfrit samt i enhver Henseende overensstemmende med Kontrakten, og de øvrige 280 Rd. en Maaned efter, at det var taget i Brug og befundet hensigtsmæssigt. Disse Udbetalingsterminer maatte saaledes forandres, og Konsistorium indstillede derfor til Ministeriet, at den begjærede Tilladelse meddeltes, og at som Følge heraf den indgaaede Kontrakts Bestemmelser forandrede saaledes, at Resthonoraret 2,580 Rd. udbetaltes, naar Instrumentet i Maj Maaned var fuldstændig opstillet i Industriudstillingsbygningen, og der af Professorerne Holten og d'Arrest var nøiagtigt undersøgt og befundet fejlfrit samt i enhver Henseende overensstemmende med Kontrakten, imod at Hr. Jürgensen med Selvskyldnerkautionist, Instrumentmager Julius Nissen, forpligtede sig til i Løbet af August Maaned 1872 at opstille det i Observatoriet, fejlfrit paa den i Kontrakten bestemte Maade, og at holde Universitetet fuldkommen skadesløst, hvis det ikke en Maaned efter, at det var taget i Brug, af oven nævnte Professorer befandtes hensigtsmæssigt, samt imod, at Leverandøren vedblivende holdt Instrumentet forsikret for Brandskade for dets fulde Værdi, indtil det var afgivet til Observatoriet. Ved Skrivelse af 23de December 1871 meddelte Ministeriet Tilladelsen og bifaldt, at Kontrakten forandrede i Overensstemmelse med Indstillingen.

5. Det farmakologiske Museum.

I Begyndelsen af Aaret 1872 erholdt Museet fra Justitsraad, Apotheker paa St. Thomas, Riise en værdifuld Gave, bestaaende af forskellige Droguer (over

200 Nummere), ligesom det i Forvejen gennem Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet havde modtaget en lignende Gave (32 Nummere) fra cand. pharm. Schleisner. Da det for Museet normerede Beløb kun er 50 Rd., lod selvfølgelig Bekostningerne til Opstilling og Ordning af disse Sager, Udarbejdelse af Katalog o. s. v. sig ikke afholde heraf, og Museets Bestyrer, Professor Warneke, androg derfor paa en extraordinær Bevilling af 200 Rd. hertil. Konsistorium anbefalede det, og ved Skrivelse af 5te April 1872 bevilgede Ministeriet, at der paa forventet Tillægsbevilling paa Universitetets Udgiftspost 3 l. for Finantsaaret 1872—73 i bemeldte Øjemed stillede et Beløb af indtil 200 Rd. til Raadighed for Bestyreren, mod at han derfor aflagde særligt Regnskab. Ved Tillægsbevillingen for 1872—73 blev dette derefter bevilget.

VIII. Universitetets Forhold til andre Universiteter og videnskabelige Institutioner.

I Dagene fra den 14de til den 22de August 1871 afholdtes i Antwerpen en international Kongres for de geografiske, kosmografiske og kommercielle Videnskaber, hvortil Universitetet fra Udenrigsministeriet gennem Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet erholdt en Indbydelse tilstillet. Konsistorium fandt imidlertid ikke Anledning til at foretage noget for at faa Universitetet repræsenteret paa denne Kongres.

— Ludvig-Maximilians Universitetet i München fejrede den 1ste August 1872 sit 400-aarige Jubilæum og tilsendte i denne Anledning Universitetet en Indbydelse til at overvære de Festligheder, der til den angivne Tid skulde finde Sted. Denne Indbydelse modtog Universitetet imidlertid ved en Fejltagelse først den 22de August, og der kunde altsaa allerede af denne Grund ikke blive Spørgsmaal om nogen Deltagelse i Festen for Universitetets Vedkommende.

Om Oprettelse af et meteorologisk Institut og dets eventuelle Forbindelse med Universitetet.

Efter at der i Maj Maaned 1870 fra Kaptejn ved Kjøbenhavns Væbning Hoffmeyer til Marineministeriet var indgivet et Forslag om Oprettelse af et meteorologisk Iagttagelsessystem i Danmark, blev der efter Brevvexling mellem bemeldte Ministerium, Indenrigsministeriet, Finantsministeriet og det kgl. danske Videnskabernes Selskab til at tage dette Forslag under Overvejelse nedsat en Kommission, som derefter under 10de Juli 1871 afgav Betænkning om Sagen, og deri blandt andet foreslog, at der skulde oprettes et meteorologisk Institut i Kjøbenhavn og at dette knyttedes til Universitetet og underlagdes en Bestyrer, der ansattes som ordinær Professor i Meteorologi. Da det herefter maatte blive Kirke- og Undervisningsministeriet, der skulde drage Omsorg for Sagens videre Fremme, tilstillede bemeldte Ministerium under 18de September 1871 Konsistorium den afgivne Betænkning, og udbad sig herover dets Erklæring. I sit Møde den 27de September derefter nedsatte Konsistorium en Komite, bestaaende af Konferentsraad Madvig samt Professorerne Holten, Aagesen, Nellemann og Johnstrup til at tage denne Sag under Overvejelse, og under 13de Oktober afgav denne Komite sin Erklæring. Det bemærkedes heri, at skjønt Komiteen ikke miskjendte Vigtigheden og Betydningen af et fuldstændigt og nøjagtigt meteorologisk Iagttagelsessystem, baade i videnskabelig og praktisk Henseende, og skjønt den antog, at